

Total No. of Printed Pages—8

1 SEM FYUGP GECECO1

2024

(December)

ECONOMICS

(Generic Elective Course)

Paper : GECECO1

(Economic History of India)

Full Marks : 60 (80 for 2023 Batch)

Time : 2 hours (3 hours for 2023 Batch)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

Choose the correct answer of the following :

- (a) বৈদেশিক মূলধনৰ বিষয়ে সত্য কি ?

What is true for foreign capital?

- (i) ই দীৰ্ঘম্যাদী আৰু হ্ৰস্বম্যাদী উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰ কৰা হয়

It is used for long-term and short-term objectives

(2)

(ii) ব্যক্তিগত প্রতিষ্ঠানসমূহে কেবল ইয়াৰ গ্ৰহণকৰ্তা
Receipient is only the private
companies

(iii) ই মূলত বিভাজিত মূলধন আকাৰৰ
It is mostly in the form of share
capital

(iv) ওপৰৰ সকলোবোৰ
All of the above

(b) ভাৰত ব্ৰিটিছ শাসনৰ অধীনত প্ৰায় _____ কাল
আছিল।

India was under the British rule for
around _____.

(i) ১০০ বছৰ
100 years

(ii) ১৫০ বছৰ
150 years

(iii) ২০০ বছৰ
200 years

(iv) ২৫০ বছৰ
250 years

(c) ব্ৰিটিছ শাসনকালত থকা ভাৰতীয় কোম্পানীটো হৈছে
The Indian Company that existed
during the British rule was

(i) টাটা ষ্টীল

TATA Steel

(ii) হিন্দুস্তান ষ্টীল

Hindustan Steel

(iii) জে. এচ. ডব্লিউ. ষ্টীল

JSW Steel

(iv) আৰছেলৰ মিত্তল

Arcelor Mittal

(d) এম. কে. গান্ধীৰ অৰ্থনৈতিক ভাবধাৰা মুখ্যভাৱে _____ৰ
লগত জড়িত হৈ আছিল।

M. K. Gandhi's economic thought is
mainly concerned with

(i) যঁতৰৰ ব্যৱহাৰ

the use of Charka

(ii) গ্ৰাম্য উদ্যোগৰ বিকাশ

the growth of village industry

(iii) স্বয়ংসম্পূৰ্ণ অৰ্থনীতি

self-sufficient economy

(iv) ওপৰৰ সকলোবোৰ

All of the above

- (e) ঔপনিৱেশিক কালত ভাৰতে _____ উৎপাদন আৰু
ৰপ্তানি কৰিছিল।

During the colonial era, India produced
and exported _____.

(i) কপাহী বস্ত্ৰ
textiles

(ii) যন্ত্ৰপাতি
machinery

(iii) দৰব
medicine

(iv) ওপৰৰ সকলোবোৰ
All of the above

- (f) নিম্নলিখিতবোৰৰ ভিতৰত কোনটো ঔপনিৱেশিক যুগত
কৰ ৰাজহৰ মুখ্য উৎস আছিল?

Which among the following was the
main source of tax revenue during the
colonial period?

(i) ভূমি ৰাজহ
Land revenue

(ii) আয়কৰ
Income tax

(iii) সম্পদ কৰ
Wealth tax

(iv) আবকাৰী শুল্ক
Excise duty

(5)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা
(প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×2=8

Write short notes on any *two* of the following
(**within 150 words** each) :

- (a) ভাৰতৰ দৰিদ্ৰতা (১৮৫৭-১৯৪৭)
Poverty in India (1857-1947)
- (b) স্বাধীনতাৰ আগত ভাৰতৰ কৃষি বজাৰ
Agricultural market in India before
Independence
- (c) ব্ৰিটিছ সময়ছোৱাত অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ সীমাবদ্ধতা
Constraints of economic development
during the British period
- (d) ব্ৰিটিছৰ কালত ৰাজকোষীয় নীতি
Fiscal policy during the British period

3. (a) ১৯০১ চনৰ পৰা ১৯৫১ চনৰ ভিতৰত ভাৰতৰ
জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু লিঙ্গ গঠনৰ বিষয়ে লিখা। 6+6=12

Write about the population growth
and sex composition in India from
1901 to 1951.

অথবা / Or

- (b) দাদাভাই নাওৰোজীৰ অৰ্থনৈতিক ধাৰণা সম্পৰ্কে বিশদ
ব্যাখ্যা দিয়া। 12

Explain, in detail, the economic ideas
of Dadabhai Naoroji.

4. (a) কৃষিৰ বাণিজ্যিকীকৰণ বুলিলে কি বুজা? দেশখনৰ অৰ্থনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। 3+9=12

What do you understand by commercialization of agriculture? Explain its impact on the economy of the country.

অথবা /Or

- (b) স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে ভাৰতত হোৱা দুৰ্ভিক্ষসমূহৰ বিষয়ে লিখা। ঔপনিৱেশীয় কালত ভাৰতৰ খাদ্য সমস্যাৰ সমালোচনামূলক মূল্যায়ন কৰা। 5+7=12

Write about the famines in India before Independence. Critically evaluate the food problems in India during the colonial era.

5. (a) ব্ৰিটিছীয় ভাৰতৰ পৰিবহণ আৰু যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰা। 11

Describe the growth of transport and communication in British India.

অথবা /Or

- (b) ভাৰতত আধুনিক পুঁজিবাদী শিল্প উদ্যোগৰ আৱিৰ্ভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss about the emergence of modern capitalist industry in India.

(7)

6. (a) ভাৰতৰ সম্পদ নিৰ্গমন চলিত কৰা সাম্ৰাজ্যিক
অগ্ৰাধিকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the imperial priorities that led
to the drain of resources from India.

অথবা / Or

- (b) ব্ৰিটিছসকলে কেনেভাৱে ভাৰতৰ বৈদেশিক বাণিজ্যৰ
ওপৰত শোষণমূলক আদৰ্শ আৰোপ কৰিছিল, ব্যাখ্যা
কৰা। 11

Explain how the British imposed an
exploitative pattern of foreign trade in
India.

(Additional 20 marks for 2023 batch)

7. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : $5 \times 4 = 20$

Answer the following questions :

- (a) ব্ৰিটিছ শাসনৰ সময়ত ভাৰতৰ ভূমি ব্যৱস্থা কেনেকুৱা
আছিল আৰু এই ব্যৱস্থাই কৃষিক্ষেত্ৰত কেনে প্ৰভাৱ
পেলাইছিল ?

How was the land tenure system in
India during the British era and how
did it affect the agricultural sector?

- (b) বানাদেৰ অৰ্থনৈতিক ধাৰণাসমূহৰ এটি চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।

Discuss briefly the economic ideas put forward by Ranade.

- (c) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ ওপৰত ব্ৰিটিছৰ নীতি কেনেকুৱা আছিল, আলোচনা কৰা।

Explain the policies adopted by the British towards international trade.

- (d) প্ৰাক-স্বাধীনতা কালৰ ভাৰতৰ জাতীয় আয় নিৰূপণৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

Write a note on the estimation of national income in pre-Independence India.

***